

KRONIKK & DEBATT

KRONIKK:

Maks 5000 tegn inkludert mellomrom. Legg ved portrettfoto.

DEBATT:

Innlegg: 3000 tegn inkludert mellomrom. Replik/kortinnlegg: 1000 – 2000 tegn.

E-post: debatt@klassekampen.no
Redaksjonen forbeholder seg retten til å forkorte innlegg.

Tollef Mjaugedal
tollefm@klassekampen.no
Kronikk- og debattredaktør

Carline Tromp
carlinet@klassekampen.no
Redaksjonssekretær

Ingrid Grønli Åm
ingridga@klassekampen.no
Redaksjonssekretær

Klassekampen honorerer normalt ikke innsendt stoff. Innsenderens e-postadresse blir trykt med mindre innsenderen reserverer seg mot dette.

COLOMBUS: Tidlig ute, men ikke først.

Ny for hvem?

HISTORIE

Theo Koritzinsky

Historisk eurosentrisme dominerte norske lærebøker i historie og geografi i mange tiår.

Det var europeere som «oppdaget» nye områder og som «siviliserte» de innfødte. Urbefolkningen hadde ikke oppdaget noe som helst. De bare var der.

Et ellers viktig kritisk innlegg i Klassekampen 15. juli, om Christofer Columbus som «oppdaget den nye verden», påstår cand.philol. Frode Korslund at «Amerika var et helt nytt kontinent, som ingen hadde hatt noe kjennskap til før».

Ingen? Urbefolkningen fra Asia hadde vel litt heimkunnskap?

Mange tusen år før Columbus kom til det han feilaktig kalte Vestindia, hadde de befolket store deler av dagens Nord-, Mellom- og Sør-Amerika. Dette vet Korslund sikkert.

Derfor burde han ha skrevet at ingen «europeere» hadde noe kjennskap til dette kontinentet før kartografen Amerigo Vespucci tegnet «den nye verden» (og dermed fikk kontinentet oppkalt etter seg).

Theo Koritzinsky,
statsviter og lærerutdanner
theo.koritzinsky@senior.hioa.no

Det er et skrikende behov for forskning på antisemittisme.

Professoren ing

KRONIKK

Andreas Snildal

I sitt vedtak om en handlingsplan mot antisemittisme bad nylig et enstemmig storting regjeringen om blant annet å «vurdere å opprette universitetsprofessorater i jødedom og i antisemittisme (sic)».

Stortingets intensjon er formodentlig å bøte på den stadig mer himmelropende mangelen på ansatte ved norske universiteter og høyskoler som har jødedom og antisemittisme blant sine forsknings- og undervisningsområder. Vel har Norge en av Europas minste jødiske minoriteter, men som kjent er ikke antisemittismen avhengig av jøder for å spire.

HL-senterets innsats på forskningsfeltet og dets aktiviteter rettet mot skoleverket er viktige bidrag til utviklingen av kunnskap om antisemittisme, men stortingspolitikkerne er inne på noe vel så viktig når de vektlegger universitetenes rolle. En kunnskapsbase om jødedom og antisemittisme, i fortid og nåtid, har en like naturlig plass i norsk høyere utdanning som i alle andre vestlige land, og er en første forutsetning for å kunne styrke undervisningen på disse feltene i skoleverket.

Likevel er ikke løsningen at regjeringen oppretter professorater. Kontroversen rundt det såkalte krigsprofessoratet regjeringen opprettet gjennom siste statsbudsjett tyder på at tiden for lengst har løpt fra denne typen kunnskapspolitikk. «Gaveprofessoratet» om andre verdenskrig fikk en uvanlig kjølig mottagelse ved

UiO, der ingen hadde bedt om noe slikt professorat. Det er ingen grunn til å tro at professorater i jødedom og antisemittisme vil få noen bedre mottagelse. Ikke fordi universitetet ikke ønsker slik kunnskap velkommen, men simpelthen fordi ny kunnskap i 2015 ikke oppstår av seg selv gjennom regjeringsopprettede professorater.

Å opprette professorater over statsbudsjetter og handlingsplaner kan gi inntrykk av handlekraft og gi kortsiktig politisk gevinst, men enkeltstående professorater er ikke nødvendigvis den beste måten å utvikle stabile forskningsmiljøer og ny innsikt på. Fagmiljøene må bygges nedenfra og opp, ikke ovenfra og ned.

I stedet for å opprette nye professorater, burde regjeringen heller stimulere til å videreføre den kompetansen som allerede finnes i norsk høyere utdanning, men som nå står i fare for å gå tapt. Dessverre har ikke Universitetet i Oslo vært interessert i å videreføre fagmiljøet som vokste opp rundt historieprofessor Einhart Lorenz fra slutten av 1990-tallet. Lorenz' emner om antisemittismens historie og om Holocaust gikk

Interessen blant studentene er det ingenting å si på.

fulltgnede i en årrekke på 2000-tallet, og en rekke studenter fortsatte med tematikken i masteroppgaver. Flere ble også rekruttert inn i stipendiatstillinger, og har videreført forskningen og undervisningen etter Lorenz' avgang i 2010 helt frem til i år. Fra og med høsten 2015 sitter imidlertid UiO igjen uten forsknings- og undervisningskompetanse i antisemittismens historie. Forklaringen er enkel: Med dagens forskningspolitiske regime gir det ingen prestisje å prioritere tema som ikke medfører bevilgninger. Interessen blant studen-

GRELL HISTORIE: Kompetansen på antisemittisme i Norge står i fare for å gå

tene er det imidlertid ingenting å si på – i løpet av de to siste semestrene har det blitt undervist tre fulltgnede emner ved HF-fakultetet om antisemittismens historie i Europa. Mange av disse studentene hører til studieprogrammer ved Det samfunnsvitenskapelige fakultet, hvor knapt noen av de drøyt 500 vitenskapelige ansatte har samtidens antisemittisme blant sine forsknings- og undervisningsfelt. Symptomatisk er det også at SV-

fakultetets svært populære emne om folkemord og politisk massevold i det 20. århundrets politikk også ble lagt ned i år.

Når HL-senteret på toppen av dette stadig dreier sin forsknings- og formidlingsvirksomhet mer i retning av temaer knyttet til 2. verdenskrig, står Norge i fare for å stå uten et helhetlig fagmiljø som forsker bredt på antisemittisme i fortid og nåtid, nasjonalt og internasjonalt.